

**GODIŠNJI PLAN PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA IZDAVANJE ENERGETSKIH DOZVOLA U
2017. GODINI**

Pravni okvir	Zakon o energetici („Službeni list CG“, broj 5/16)
Opis dokumenta	Godišnji plan podnošenja zahtjeva za izdavanje energetske dozvole u 2017. godini, odnosi se na analizu i ocjenu postojećeg stanja u pogledu podnijetih zahtjeva koji su u postupku razmatranja, kao i predlog za podnošenje zahtjeva za izdavanje energetske dozvole kojim bi se uključili novi energetske objekti u elektroenergetski sistem.
Period sprovođenja	2017. godina
Status dokumenta	
Datum verzije	januar 2017. godine

Na osnovu člana 79 stav 1 Zakona o energetici („Službeni list“ CG“, broj 5/16), Vlada Crne Gore, na sjednici od 02.02.2017. godine, je donijela

GODIŠNJI PLAN PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE ENERGETSKIH DOZVOLA U 2017. GODINI

U skladu sa Zakonom o energetici („Službeni list“ CG“, broj 5/16) postupak za izdavanje energetske dozvole pokreće se podnošenjem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole od strane privrednog društva, pravnog ili fizičkog lica, odnosno preduzetnika, u skladu sa Godišnjim planom koji donosi Vlada Crne Gore. Energetska dozvola se izdaje na način i u postupku, kao i na osnovu procjene ispunjenosti kriterijuma utvrđenih Zakonom o energetici.

Godišnji plan, koji donosi Vlada Crne Gore, priprema Ministarstvo ekonomije u skladu sa Strategijom razvoja energetike, Akcionim planom i akcionim planom korišćenja energije iz obnovljivih izvora. Imajući u vidu da zakon predviđa da se zahtjevi za izdavanje energetske dozvole mogu podnijeti samo na osnovu Godišnjeg plana, danom donošenja plana stvorice se zakonski uslovi za dalji prijem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole.

Takođe, članom 256 Zakona o energetici je definisano da se energetska dozvola može izdati za rekonstrukciju objekta za proizvodnju električne energije snage do 10 MW, koji je na dan stupanja na snagu ovog zakona stariji od 20 godina.

Energetska dozvola izdaje se na period od 2 godine, a ovaj period se može produžiti na zahtjev imaooca dozvole, najduže za godinu dana. Kada su u pitanju energetske dozvole za izgradnju malih hidroelektrana (mHE), na osnovu izdate energetske dozvole Vlada Crne Gore donosi odluku o davanju na korišćenje državne imovine (vodotoka), na osnovu koje se zaključuje ugovor o koncesiji sa imaoцем dozvole. Rok trajanja koncesije ne može biti duži od 30 godina.

Rješavajući po zahtjevima podnijetim na osnovu Zakona o energetici iz 2010. godine („Službeni list“ CG“, br. 28/10, 6/13 i 10/15) Ministarstvo ekonomije je u periodu od 2010-2013 godine, izdalo sedam energetske dozvole na osnovu kojih su zaključeni ugovori o koncesiji za izgradnju sedam mHE. Od predmetnih sedam mHE, dvije mHE (mHE „Bradavec“ instalisane snage 0,970 MW i planirane godišnje proizvodnje 3,823 GWh, i mHE „Vrelo“ instalisane snage 0,587 MW i planirane godišnje proizvodnje 2,760 GWh) su otpočele proizvodnju električne energije, dok su na još jednoj mHE (mHE „Piševska“ instalisane snage 0,945 MW i planirane godišnje proizvodnje 2,914 GWh) završeni radovi na izgradnji i očekuje se njeno puštanje u probni rad.

Imajući u vidu da se ukazala potreba za revizijom Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, i pripremom Programa razvoja i korišćenja obnovljivih izvora energije, koji naročito sadrži nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije i rokove, odnosno dinamiku njegovog ostvarivanja 8. novembra 2011. godine Ministarstvo ekonomije je obustavilo prijem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju energetske objekata.

Nakon toga, obzirom na veliko interesovanje za izgradnju energetske objekata na osnovu energetske dozvole, Vlada Crne Gore je na sjednici od 26. juna 2014. godine, zadužila Ministarstvo ekonomije da od 1. septembra 2014. godine nastavi sa prijemom zahtjeva za izdavanje energetske dozvole.

Shodno tome, Ministarstvo ekonomije je 01. septembra 2014. godine ponovo počelo sa prijemom zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, i u periodu do 28. januara 2016. godine, kada je stupio na snagu novi Zakon o energetici, podnijeto je **76** zahtjeva.

Od podnijetih 76 zahtjeva, 52 je podnijeto za izgradnju mHE, dok je 24 zahtjeva za izgradnju solarnih elektrana.

Solarne elektrane - od 24 podnijeta zahtjeva, donijeto je 15 rješenja o izdavanju energetske dozvole, pet zahtjeva je povučeno od strane podnosioca, a odbijena su dva. Preostala dva zahtjeva su u proceduri pribavljanja neophodne dokumentacije za izdavanje rješenja.

Instalisana snaga izdatih dozvola za izgradnju solarnih elektrana iznosi 6 MW, dok planirana godišnja proizvodnja iznosi oko 8 GWh. Ukupna instalisana snaga preosta dva zahtjeva, za koje još uvijek nijesu donijeta rješenja o izdavanju energetske dozvole, iznosi oko 234 kW, a planirana godišnja proizvodnja oko 303,5 MWh.

Male hidroelektrane - od 52 podnijeta zahtjeva, donijeto je 22 rješenja o izdavanju energetske dozvole. U postupku razmatranja podnijetih zahtjeva odbijeno je devet zahtjeva dok je povučeno devet zahtjeva. Ukupna instalisana snaga izdatih energetskih dozvola za izgradnju mHE iznosi 10,7 MW, a ukupna planirana godišnja proizvodnja oko 40 GWh.

Od 22 donijeta rješenja za izgradnju mHE, za sedam je Vlada donijela odluke o davanju koncesije čime su stvoreni uslovi za zaključenje ugovora. Na osnovu donijetih odluka zaključen je jedan ugovor, dok su dve odluke stavljene van snage usled činjenice da ugovori nijesu zaključeni u predviđenom roku. Na osnovu preostale četiri odluke u narednom periodu biće potpisani ugovori o koncesiji.

Za preostalih 15 donijetih rješenja potrebno je da Ministarstvo u narednom periodu, shodno zakonskoj regulativi, pokrene proceduru prema Vladi Crne Gore u cilju donošenja odluke o davanju na korišćenje državne imovine na osnovu kojih će se zaključiti ugovori.

Od 12 zahtjeva koji su još uvijek u proceduri razmatranja, na dva vodotoka došlo je do dupliranja zahtjeva. Shodno zakonskim odredbama, ako dva ili više zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju hidroelektrane instalisane snage do 1MW ispunjavaju propisane kriterijume, predložiće se sprovođenje postupka javnog nadmetanja u skladu sa zakonom koji uređuje koncesije. Preostalih osam zahtjeva su u proceduri pribavljanja neophodne dokumentacije za izdavanje energetske dozvole. Ukupna instalisana snaga ovih osam zahtjeva iznosi oko 4,5 MW, a ukupna planirana godišnja proizvodnja oko 16 GWh.

Predmet izdavanja energetske dozvole

Procedura za dobijanje energetske dozvole za izgradnju energetskih objekata do 1 MW predstavlja pojednostavljenu proceduru autorizacije izgradnje energetskih objekata male instalisane snage, a koja je utvrđena Zakonom o energetici. Energetski objekti se grade u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora i tehničkim propisima, uz prethodno pribavljenu energetska dozvolu, bez sprovođenja postupka javnog nadmetanja.

Naime, energetska dozvola, koju izdaje Ministarstvo ekonomije, se pribavlja za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije snage do 1 MW. Takođe, pored navedenog, shodno Zakonu o energetici, energetska dozvola se može izdati za rekonstrukciju objekta za proizvodnju električne energije snage do 10 MW, koji je na dan stupanja na snagu ovog zakona stariji od 20 godina.

Cijeneći činjenicu da je podnijet veliki broj zahtjeva za izdavanje energetskih dozvola od kojih su neki riješeni, dok je preostao značajan broj zahtjeva koji su u postupku rješavanja Ministarstvo ekonomije ovim planom nepredviđa mogućnost podnošenja novih zahtjeva za izgradnju novih

energetskih objekata za proizvodnju električne energije posebno, imajući u vidu da smo se shodno ostvarenim rezultatima približili utvrđenoj granici ostvarivanja Nacionalnog cilja koji predstavlja udio od 33 % proizvedene energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnje energije.

Pored navedenog, vođeni smjericama Strategije razvoja energetike do 2030. godine, pri čemu je kao jedna od glavnih preporuka Strategije na području razvoja proizvodnje električne energije utvrđen i završetak rekonstrukcije i revitalizacije postojećih elektroenergetskih proizvodnih objekata Ministarstvo ekonomije ovim planom otvara mogućnost za podnošenje zahtjeva za rekonstrukciju malih hidroelektrana. Naime, Strategijom je definisan **Projekat revitalizacije malih hidroelektrana** koji predviđa revitalizaciju i rekonstrukciju malih hidroelektrana mHE Glava Zete i mHE Slap Zete.

POSTUPAK ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE ENERGETSKE DOZVOLE

Na osnovu člana 79 Zakona o energetici („Službeni list“ CG“, broj 5/16), postupak za izdavanje energetske dozvole se pokreće se podnošenjem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole od strane privrednog društva, pravnog ili fizičkog lica, odnosno preduzetnika, u skladu sa Godišnjim planom koji donosi Vlada Crne Gore..

Uz zahtjev, podnosilac zahtjeva podnosi Ministarstvu ekonomije dokumentaciju na osnovu koje se vrši procjena ispunjenosti kriterijuma koji se odnose na:

- 1) pouzdan i siguran rad energetskeg sistema;
- 2) mjere zaštite zdravlja ljudi i bezbjednosti ljudi i imovine;
- 3) uslove zaštite životne sredine;
- 4) uslove za određivanje lokacije i korišćenje zemljišta;
- 5) uslove priključenja objekta na sistem;
- 6) energetske efikasnost;
- 7) uslove korišćenja primarnih izvora energije;
- 8) ekonomsku i finansijsku sposobnost podnosioca zahtjeva da realizuje izgradnju energetskeg objekta;
- 9) mjere koje se planiraju nakon stavljanja objekta u pogon u pogledu obaveze pružanja javne usluge, zaštite krajnjih kupaca i sigurnosti snabdijevanja;
- 10) doprinos proizvodnog kapaciteta ispunjenju nacionalnog cilja korišćenja obnovljivih izvora energije;
- 11) doprinos proizvodnog kapaciteta smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte.